

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

СТРАТЕГІЇ

**ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ
СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ**

08 червня 2023 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2023

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ПРЕДМЕТУ "МЕДИЧНА БІОЛОГІЯ" В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	113
О.Б. Приходько, Т.І. Ємець, А.П. Попович, О.Г. Алієва, Г.Ю. Малєєва, К.В. Гавриленко, О.О.Шеметенко	
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАРМАЦЕВТІВ – ІНТЕРНІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ.....	113
Є.С. Пругло, Н.А. Іванькова	
ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКІВ-ПЕДІАТРІВ ДО СКЛАДАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ТЕСТОВОГО ІСПИТУ «КРОК-2» В РЕАЛІЯХ ВОЄННОГО ЧАСУ	114
Ю.Г. Резніченко, О.М. Гиря, А.В. Каменщик, О.М. Лебединець	
МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДОДАТКУ SHARE POINT ДЛЯ СТВОРЕННЯ САЙТІВ РІЗНИХ ТИПІВ..	116
О.А. Рижов, Ю.М. Пишнограєв	
ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОДОПОВІДЕЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТА ДО ВІДПОВІДІ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ	119
О.А. Рижов, Н.І.Строїтелева	
ЗМІНА ПАРАДІГМИ НАВЧАННЯ НА ПОЧАТКУ ЕПОХИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	121
О.А. Рижов, Н.А. Іванькова	
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА КАФЕДРІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	124
О.В. Рябоконець, О.О. Фурик, К.В. Калашник, Т.Є. Оніщенко	
ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ СЦЕНАРІЇВ ВІРТУАЛЬНОГО ПАЦІЄНТА У ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	126
О.В. Рябоконець, О.О. Фурик, К.В. Калашник	
ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ	128
О.В. Рябоконець, Т.Є. Оніщенко, О.О. Фурик, Г.В. Веницька	
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА КАФЕДРИ ХІРУРГІЯ 2 ННПО	130
Д.Ю. Рязанов	
ДОСВІД ТА МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ВИПУСКНИХ КУРСІВ НА КАФЕДРІ ЗАГАЛЬНОЇ ГІГІЄНИ, МЕДИЧНОЇ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ.....	132
А.І. Севальнев, Ю.Д. Сушко, О.В. Кірсанова	
ТЕЛЕМЕДИЦИНА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ЯК ОДИН З ВАРІАНТІВ ПОКРАЩЕННЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-КУРСАНТІВ КУРСУ «ПРОМЕНЕВА ДІАГНОСТИКА» ПРИ КАФЕДРІ «ОНКОЛОГІЯ, ОНКОХІРУРГІЯ ТА ПРОМЕНЕВА ДІАГНОСТИКА»	135
О.С. Семенцов, С.Ю. Наконечний, В.В. Якименко, М.В. Рудик	
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ЗДМФУ: ТРАНСФОРМАЦІЙНИЙ ДОСВІД І СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ.....	136
Н.В. Спиця	
ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА, ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я» НА 6-Х КУРСАХ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ І МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	138
В.В. Таранов	
ПИТАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	139
Н.О. Ткаченко, В.О. Демченко, О.В. Литвиненко, В.О. Демченко, Н.М. Червоненко, Т.П. Зарічна, Т.В. Маганова	

2. Віртуальний пацієнт підвищує ефективність засвоєння протоколів лікування, дозволяє безпечно та багаторазово проводити навчання самостійно та у групах.

Література

1. Використання освітніх дистанційних технологій в карантинних умовах COVID-19 / Фурик О.О., Рябоконт О.В., Калашник К.В., Задирака Д.А. // Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії» - Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». № 2 – Том II(87). – С. 336-342.

2. Liaw, S. Y., Rethans, J.-J., Scherpbier, A., & Piyanee, K.-Y. (2011). Rescuing a patient in deteriorating situations (rapids): A simulation-based educational program on recognizing, responding and reporting of physiological signs of deterioration. *Resuscitation*, 82(9), 1224–1230. <https://doi.org/10.1016/j.resuscitation.2011.04.014>

3. Liaw, S. Y., Scherpbier, A., Klainin-Yobas, P., & Rethans, J.-J. (2011). A review of educational strategies to improve nurses' roles in recognizing and responding to deteriorating patients. *International Nursing Review*, 58(3), 296–303. <https://doi.org/10.1111/j.1466-7657.2011.00915.x>

4. Haerling, K. A. (2018). Cost-utility analysis of virtual and mannequin-based simulation. *Simulation in Healthcare: The Journal of the Society for Simulation in Healthcare*, 13(1), 33–40. <https://doi.org/10.1097/sih.0000000000000280>

5. Протокол «Надання медичної допомоги для лікування коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 22.02.2022 року №358

ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ

О.В. Рябоконт, д.мед.н., професор, завідувач кафедри інфекційних хвороб, Т.Є. Оніщенко, к.мед.н., доцент кафедри інфекційних хвороб, О.О. Фурик, к.мед.н., доцент кафедри інфекційних хвороб, Г.В. Веницька, асистент кафедри інфекційних

Ключові слова: якість освіти, освітній моніторинг.

Якості освіти у вищих навчальних закладах завжди приділяється велика увага. Це є закономірний процес, адже там, де правильно та якісно організований моніторинг якості освіти навчальні заклади займають провідні позиції у рейтингу, а їх випускники є постійно затребуваними на ринку праці. Під якістю освіти розуміють ступінь відповідності характеристик навчальної діяльності (послуг) певним або очікуваним потребам учасників освітнього процесу. Проблема підвищення якості освіти нерозривно пов'язана з пошуком найбільш ефективних механізмів її оцінювання та моніторингу.

Освітній моніторинг - це систематичне спостереження, аналіз, оцінювання, прогнозування стану і динаміки змін результатів і умов здійснення освітніх процесів. Моніторинг якості освіти - це система збору, обробки, зберігання і поширення інформації про організацію освітнього процесу, а також рівень задоволеності внутрішніх і зовнішніх споживачів.

Моніторинг якості освіти у навчальних закладах є спеціально організований цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих та систематизованих досліджень і вимірів. Побудова ефективної системи управління якістю освітнього процесу вимагає вирішення трьох завдань: формування цільових показників (індикаторів) якості освітнього процесу; порівняння досягнутого рівня показників (індикаторів) з цільовими (нормативними) і на цій основі проведення оцінювання якості освітнього процесу; створення умов, які керують засобами і чинниками та визначають досягнуту якість освіти з метою мінімізації відхилень.

У Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті діє система контролю якості освіти, яка дозволяє планомірно здійснювати організаційні заходи з аналізу і об'єктивного оцінювання освітньої діяльності усіх структурних підрозділів університету, отримувати повну інформацію про реалізацію освітнього процесу і його результати на усіх рівнях управління якістю освіти, корегувати навчальний, навчально-методичний, виховний процеси з метою підвищення якості професійної підготовки майбутніх фахівців.

Головною метою створеної системи контролю якості освіти є виявлення реальної якості освіти в університеті та визначення напрямів його поліпшення. Основними завданнями для цього є:

систематичний аналіз якості виконання нормативних документів у сфері вищої професійної освіти, рішень, настанов і розпоряджень Вченої ради, ректора університету; аналіз та експертиза професійних навчальних програм з підготовки фахівців; вивчення організації, планування умов здійснення освітнього процесу, якості проведення усіх видів навчання, забезпеченості навчально-методичними матеріалами; аналіз якості технологій навчання, сучасних форм і методів навчально-методичної і виховної роботи професорсько-викладацького складу з метою узагальнення і поширення передового досвіду; аналіз кадрового забезпечення освітнього процесу, науково-дослідної і науково-методичної діяльності професорсько-викладацького складу; аналіз стану і використання в освітньому процесі матеріально-технічної бази, робота з її розвитку та вдосконалення; аналіз якості підготовки фахівців на основі поточної успішності, проміжної і підсумкової атестації.

Контроль за якістю освіти визначається сукупністю наступних компонентів, а саме: якістю потенціалу абітурієнтів, що представляє "вхід" в систему підготовки фахівця; якістю кадрового потенціалу; якістю організації навчального процесу; якістю навчально-методичної роботи; якістю матеріального і інформаційного забезпечення; якістю моніторингу навчальних досягнень на рівнях: абітурієнт, здобувач освіти, випускник; якістю рівня затребуваності випускників.

Організація моніторингу якості освіти базується на наступних принципах: плановості, системності, безперервності, законності, об'єктивності, незалежності, гласності, ефективності. Принцип плановості обумовлюється організацією управління і визначенням цілей. У зв'язку з цим суб'єкти контролю проводять свою роботу на основі річних перспективних планів проведення контрольних заходів. Принцип системності означає, що при проведенні контролюючих заходів повинні розглядатися усі сторони об'єкту контролю і система його взаємозв'язків. Принцип безперервності означає, що усі об'єкти контролю підлягають постійному контролю у встановлені терміни. Принцип законності означає, що керівництво університету при організації контролюючої діяльності керується Законами України «Про вищу освіту» та «Про освіту» й нормативно-правовими документами МОН, МОЗ України. Принцип об'єктивності обумовлює повне і об'єктивне пояснення результатів контролю на основі співставлення змісту перевірених фактів з основними положеннями, інструкціями і розпорядженнями керівних органів. Принцип незалежності встановлює неприпустимість будь-яких силових, матеріальних або моральних дій на суб'єкт контролю. Принцип гласності витікає з результатів контролю, які доводяться до відома колективу, діяльність якого перевірялася, і до органів управління. Гласність результатів контролю і прийнятих по них рішень мобілізує на усунення виявлених негативних чинників і забезпечення успішного виконання обов'язків. Принцип ефективності (дієвості) контролю виявляється у вчасному виявленні відхилень, їх причин, а також у оперативному виправленні допущених негативних результатів.

Система якості навчального процесу в університеті контролюється на 4-х рівнях: студента, кафедри, факультету, університету. Контроль на рівні студента здійснюється для виявлення ступеню задоволеності якістю освітніх послуг, що надаються за допомогою анкетування ("Викладач очима студента"). За результатами анкетування складається аналітичний звіт, який обговорюється на Вченій раді університету та факультетів.

При здійсненні контролю організації якості навчального процесу на будь-якому рівні складається програма перевірки, до якої включаються показники та індикатори якості. У системі контролю якості організації навчального процесу можуть бути використані наступні види перевірок: комплексна, яка здійснює аналіз і оцінку діяльності структурного підрозділу університету з усіх аспектів його діяльності; самообстеження - проводиться щорічно керівником структурного підрозділу з усіх напрямків діяльності і оформляється у вигляді звіту за навчальний рік; вибіркові перевірки - здійснюються з метою аналізу і оцінювання окремого напрямку діяльності конкретного структурного підрозділу.

Перевірка якості організації навчального процесу проводиться за наступними показниками: стан і наявність нормативної документації, навчальних планів, якості навчальних програм з дисциплін, планування навчально-методичної роботи, відповідність рівня знань до вимог нормативних документів, наявність перспективного плану розвитку, своєчасність його розгляду, робота з

профориєнтації, кваліфікаційний рівень викладацького складу перевіряється по наступним показникам: його відповідність рівня займаним посадам; професійний рівень; наявність програми підвищення кваліфікації викладачів та її виконання; забезпеченість навчального процесу фахівцями, які відповідають ліцензійним умовам; організація роботи з підготовки магістрантів, докторантів.

Організація навчальної діяльності контролюється за наступними показниками: наявність і дотримання графіків навчального процесу, графіків самостійної роботи студентів; своєчасність складання і затвердження розкладу зайняття. Навчально-методичне забезпечення оцінюється за рівнем та наявністю методичного забезпечення навчального процесу, відповідністю сучасним вимогам підготовки фахівців; якістю методичного забезпечення; об'ємом навчально-методичної літератури (посібників, розробок, онлайн курсів та ін.); методичних семінарів; впровадження сучасних педагогічних технологій і нових інтерактивних методів навчання, засобів активізації пізнавальної діяльності студентів; своєчасного оновлення навчально-методичних матеріалів. Постійний моніторинг якості знань студентів відбувається за допомогою організації атестацій: поточних, проміжних і підсумкових, а саме за рахунок своєчасного заповнення журналів навчальних досягнень, ефективних заходів, що приймаються за фактом пропусків занять, своєчасного надання інформації про неуспішних студентах в деканат, дотримання правил проведення і оформлення результатів поточного, проміжного та підсумкових контролів з відображенням в протоколах засідань кафедр і факультетів.

Важливими розділами моніторингу якості освіти є матеріально-технічне забезпечення та рівень інформатизації освітнього процесу: забезпеченість навчально-лабораторним обладнанням і технічними засобами навчання; участь факультету у формуванні матеріально-технічного забезпечення навчального процесу; раціональне використання аудиторного фонду; наявність сайтів, що відображають стан навчального процесу на факультеті і кафедрі, наявність інформації про забезпеченість навчальних дисциплін кафедр електронними матеріалами; використання у навчальному процесі навчальних електронних видань, комп'ютерних навчальних систем, аудіо-, відео-навчальних матеріалів та ін.

Моніторинг організації контролю якості проведення навчального заняття включає: наявність річного і перспективного плану перевірок, методичних рекомендацій з організації і оформлення результатів перевірок, поточного контролю за рівнем проведення усіх видів навчальної діяльності, графіку і журналу взаємовідвідувань, відкритих лекцій та інших видів навчальних занять, заняття за участю викладачів інших кафедр, поширення передового досвіду методичної роботи університету.

Таким чином, представлена система контролю якості освіти дозволяє не тільки проводити моніторинг, а й розробляти корекційні заходи для оптимізації якості освітніх послуг відповідно до ліцензійних умов. Правильно та якісно організований моніторинг якості освіти забезпечує провідні позиції закладу вищої освіти у рейтингу, а їх випускники є конкурентноспроможними на ринку праці.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року № 1556-VII
2. Лукіна Т.О. Якість освіти // Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В. Г. Кремень; заст. гол. ред. В. І. Луговий, О. М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, Л. Д. Березівська, І. Д. Бех, В. Ю. Биков, М. С. Гальченко, В. В. Засенко, С. А. Калашнікова, М. О. Кириченко, Л. Б. Лук'янова, В. Г. Панок, В. О. Радкевич, О. Я. Савченко, М. М. Слюсаревський, О. В. Сухомлинська]; 2-ге вид, допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. – С.1120 -1121.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА КАФЕДРИ ХІРУРГІЯ 2 ННІПО

Д.Ю. Рязанов, завідувач кафедрою Хірургія2, професор

Кафедра створена 03.04.2023р з декількох кафедр ДЗ “ЗМАПО МОЗ України”, що ввійшли до складу ЗДМФУ після реорганізації. Це такі кафедри як Хірургії та проктології, Хірургії та